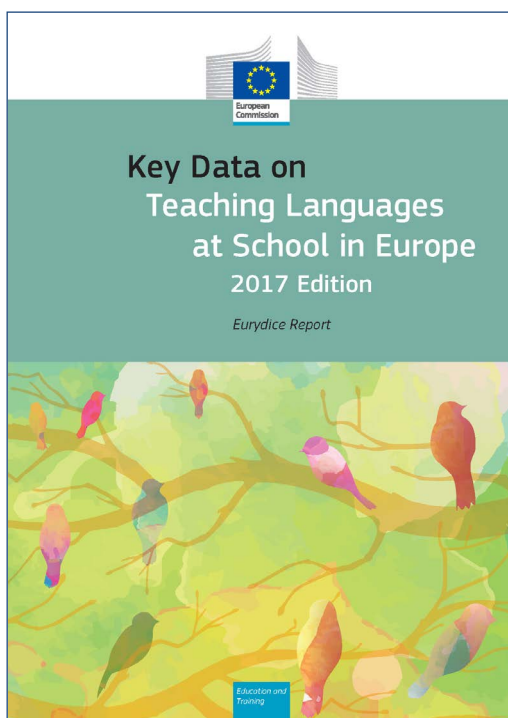

Kaj je Eurydice?

Eurydice je omrežje, ki se ukvarja s spoznavanjem izobraževalnih sistemov v Evropi in pojasnjevanjem njihovega organiziranja in delovanja. Omrežje pripravlja opise nacionalnih izobraževalnih sistemov, primerjalne študije o izbranih temah, kazalnike in statistične analize. S svojim delom spodbuja in povečuje razumevanje, sodelovanje, zaupanje in mobilnost, tako na evropski kot na mednarodni ravni. Omrežje sestavljajo nacionalne enote s sedežem v evropskih državah. Njihovo delo koordinira Izvajalska agencija EU za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo. Vse publikacije Eurydice so brezplačno dostopne na spletišču Eurydice. Brezplačne tiskane izvode prejmete po naročilu. Za več informacij o Eurydice obiščite <http://ec.europa.eu/eurydice>

Poudarki iz poročila Eurydice

Pomembni podatki o poučevanju jezikov v šoli v Evropi – 2017

Katere jezike se učijo učenci v šoli v Evropi in pri kateri starosti se začnejo učiti prvi in drugi tuji jezik? Kako raven znanja znanja naj bi dosegli učenci do konca obveznega izobraževanja? Kako se ocenjuje jezikovno znanje nedavno prispelih imigrantov in kakšne oblike pomoči pri učenju jezika so jim na voljo? To so samo nekatera vprašanja, ki jih obravnava novo poročilo omrežja Eurydice: Pomembni podatki o poučevanju jezikov v šoli v Evropi.

Poročilo 2017 je zelo obširno in zajema vse ključne vidike poučevanja in učenja jezikov. Je del serije Pomembni podatki, ki združuje statistične podatke z informacijami o politikah in predpisih s

področja izobraževanja.

Ta, četrta izdaja vsebuje 60 ločenih kazalnikov, urejenih v pet različnih poglavij: Kontekst, Organizacija, Udeležba, Učitelji in Učni procesi. Za oblikovanje teh kazalnikov so bili uporabljeni različni viri, vključno z omrežjem Eurydice, Eurostatom ter mednarodnima raziskavama OECD PISA in TALIS. Podatki Eurydice pokrivajo vse države Evropske unije ter Bosno in Hercegovino, Švico, Islandijo, Črno goro, Makedonijo, Norveško, Srbijo in Turčijo.

V teh poudarki so zbrane glavne ugotovitve poročila.

Celotno poročilo

Poročilo *Key Data on Teaching Languages at School in Europe – 2017 Edition* je objavljeno v angleščini na spletni strani Eurydice

<http://ec.europa.eu/eurydice>

Tiskane izvode poročila

naročite na:

eacea-eurydice@ec.europa.eu

Stik

Wim Vansteenkiste,
Communication and Publications:
+32 2 299 50 58

Učenci se začnejo učiti tuj jezik zelo mladi

V večini držav se začnejo učenci učiti prvi tuji jezik kot obvezni predmet med šestim in sedmim letom starosti, v najnižjih razredih osnovne šole. V manjšini, a še vedno veliki skupini držav se začnejo učiti jezikov pri osmih ali devetih letih starosti. Samo v treh sistemih vzgoje in izobraževanja (VIZ) je učenje jezikov obvezno že v predšolskem izobraževanju: Poljska in Ciper (ki sta pred kratkim sprejela reforme za znižanje začetne starosti obveznega učenja tujega jezika) in Belgija (nemško govoreča skupnost).

V Belgiji (francoska skupnost), Nemčiji, Španiji in Švici začetna starost ni povsem enaka v vseh regijah in upravnih enotah. Šole na Švedskem, v Estoniji in na Finskem lahko do neke mere same odločijo, kdaj postane učenje prvega tujega jezika obvezno za vse učence.

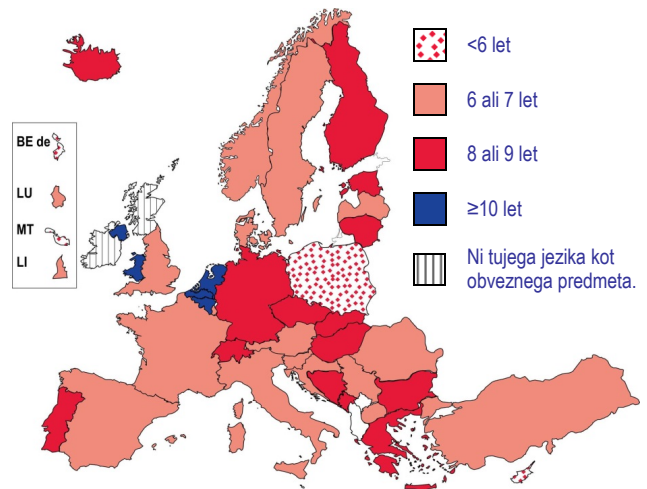
Na ravni EU se je leta 2014 83,8 odstotka vseh učencev, vpisanih v primarno izobraževanje, učilo vsaj en tuj jezik, kar je 16,5 odstotka več kot leta 2005. To potrjuje, da se učenci danes začnejo učiti tuj jezik prej kot v preteklosti.

Učenje drugega tujega jezika ni obvezno v vseh državah

Večina učencev se uči drugi tuji jezik na ravni nižjega sekundarnega izobraževanja. Na ravni EU, se je leta 2014 59,7 odstotka vseh učencev v nižjem sekundarnem izobraževanju učilo vsaj dva tuja jezika. To je velik porast glede na leto 2005, ko je ta delež znašal 46,7 odstotka vseh učencev. To odraža spremembe politik v številnih državah, namenjene znižanju starosti za začetek učenja drugega tujega jezika kot obveznega predmeta; s tem se je povečal delež učencev, ki se učijo dva tuja jezika. Za razliko od leta 2003 je učenje drugega tujega jezika danes obvezno za vse učence v višjih razredih primarnega izobraževanja na Danskem, v Grčiji in Islandiji in od

V skoraj vseh evropskih državah je angleščina tuj jezik, ki se ga uči največ učencev v primarnem in sekundarnem izobraževanju. Na ravni EU so se leta 2014 skoraj vsi učenci (97,3 odstotka) v nižjem sekundarnem izobraževanju učili angleščino. Poleg tega se je delež učencev angleščino angleščino v primarnem izobraževanju od leta 2005 na ravni EU povečal za 18,7 odstotnih točk, na 79,4 odstotka. Francoščina je drugi najpogostejši tuj jezik v nižjem sekundarnem izobraževanju, v letu 2014 se jo je učilo 33,3 odstotka učencev na ravni EU. Nemščina je tretji najpogostejši

Začetna starost za prvi tuji jezik kot obvezni predmet, 2015/16

Vir: Eurydice.

Vendar v večini držav delež pouka, namenjenega tujim jezikom, ostaja skromen v programu primarnega izobraževanja. V večini držav je ta delež med 5 in 10 odstotki celotnega pouka.

začetka nižjega sekundarnega izobraževanja na Češkem, v Franciji, Italiji, na Malti in Poljskem.

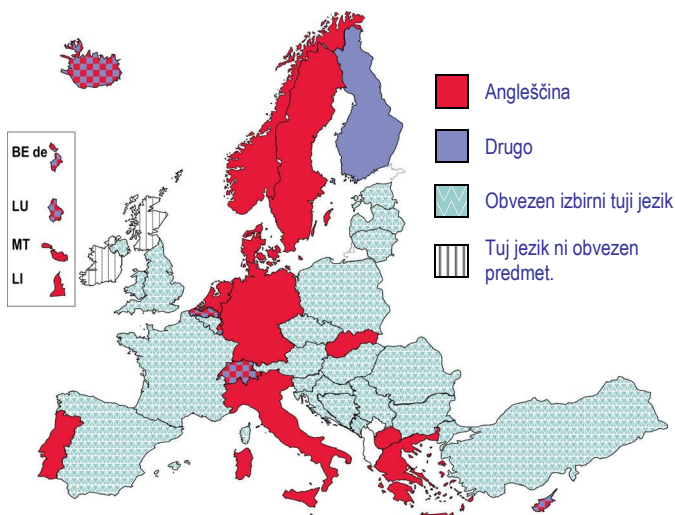
Namesto, da uvajajo obvezno učenje dveh tujih jezikov za vse učence, nekateri nacionalni izobraževalni programi dajejo priložnost vsem učencem učenja dveh ali več tujih jezikov. Na primer, v Belgiji (francoska skupnost), Španiji, na Hrvaškem, v Sloveniji, na Švedskem, v Liechtensteinu in na Norveškem učenje dveh tujih jezikov ni obvezno za vse učence v obveznem izobraževanju, vendar imajo vsi učenci pravico učiti se dva tuja jezika. V vseh teh sistemih VIZ, z izjemo Belgije (francoska skupnost), dobijo učenci možnost učiti se dva tuja jezika najpozneje na začetku nižjega sekundarnega izobraževanja.

Angleščina je najpogostejši tuji jezik

tuj jezik, ki se ga uči 23,1 odstotka učencev, sledi ji španščina, ki se jo uči 13,1 odstotka učencev.

V sistemih VIZ, ki zahtevajo učenje določenega tujega jezika, je ta jezik praviloma angleščina. To velja za skoraj polovico vseh vprašanih držav.

Obvezni tuji jeziki v obveznem izobraževanju, 2015/16

Vir: Eurydice.

Pričakovana raven znanja prvega tujega jezika ob zaključku šolanja je raven 'samostojnega uporabnika'

Velika večina držav uporablja Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO), ki ga je uvedel Svet Evrope z namenom vzpostaviti mednarodno primerljivih ravni znanja tujih jezikov.

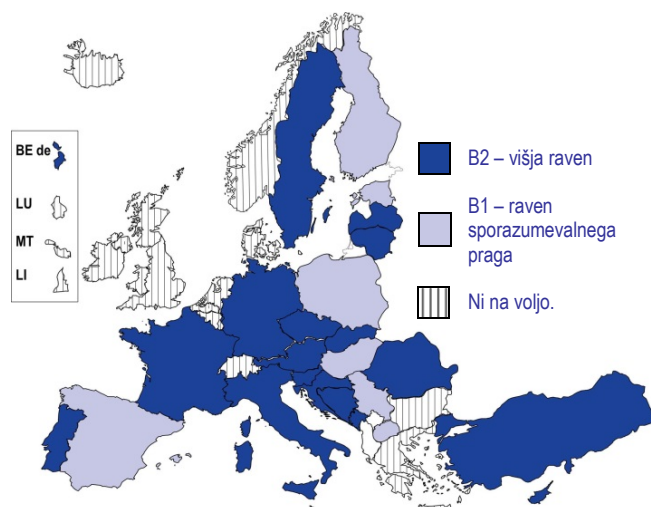
Ob koncu višjega sekundarnega izobraževanja večina držav zahteva najmanj raven B2 (višja raven) za prvi tuji jezik. Veliko držav je določilo raven B1 (raven sporazumevalnega praga) kot minimalni standard znanja.

V nobene od evropskih sistemov VIZ ni minimalni standard znanja raven 'učinkovit uporabnik' (C1 ali C2).

Zahtevana raven znanja za drugi tuji jezik je običajno nižja od tiste za prvi tuji jezik. V večini držav je tako zahtevana raven B1 (raven sporazumevalnega praga). Drugi tuji jezik se v vseh državah poučuje manj let kot prvi tuji jezik, namenjeno mu je tudi manjše število ur.

Če obvezni tuji jezik ni angleščina, je to pogosto en od uradnih jezikov države. Francoščina je prvi obvezni tuji jezik v belgijski nemško govoreči in flamski skupnosti ter obvezni drugi tuji jezik na Cipru. Tako nemščina kot angleščina in francoščina so obvezne v Luksemburgu; medtem ko so v Švici poleg angleščine, odvisno od kantona, obvezne tudi nemščina, francoščina, italijanščina ali retoromanščina. Danščina in angleščina sta obvezni na Islandiji. Za razliko od naštetih držav je Finska edina država, kjer angleščina v šolah ni obvezna. Na Finskem je švedščina obvezna v šolah, kjer je učni jezik finščina, finščina pa je obvezna v šolah, kjer je učni jezik švedščina.

Najnižja zahtevana raven znanja (po SEJO) za prvi tuji jezik na koncu splošnega višjega sekundarnega izobraževanja (ISCED 3), 2015/16

Vir: Eurydice.

Učenci v poklicnem in strokovnem izobraževanju se učijo manj tujih jezikov kot njihovi vrstniki v splošnem izobraževanju

Učenci v splošnem in poklicnem izobraževanju se praviloma učijo iste jezike. Vendar obstaja z vidika udeležbe ali števila učencev, ki se učijo tuj jezik, jasen trend, to je: učenci v poklicnem in strokovnem izobraževanju se učijo manj tujih jezikov kot učenci v splošnem izobraževanju. Podatki o številu učencev, ki se učijo tuj jezik, kažejo razlike v pouku jezikov, kot je določen v uradnih splošno izobraževanih programih na eni strani in poklicno in strokovno izobraževalnih programih na drugi strani.

Na ravni EU je bil v letu 2014 delež vseh učencev poklicnega in strokovnega višje sekundarnega izobraževanja, ki so se učili dva ali več tujih jezikov,

34,5 odstotka. To je skoraj 20 odstotnih točk manj kot njihovi vrstniki v splošnem izobraževanju. Na ravni držav se je v letu 2014 v 11 sistemih VIZ najmanj 90 odstotkov vseh učencev dijakov v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju učilo dva ali več tujih jezikov (Belgija (flamska skupnost), Češka, Estonija, Francija, Luksemburg, Romunija, Slovenija, Slovaška, Finska in Liechtenstein). Tako visok delež v poklicnem višjem sekundarnem izobraževanju je dosegla samo Romunija.

Poleg tega je delež učencev v poklicnem višjem sekundarnem izobraževanju, ki se ne učijo tujega jezika, višji kot v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju.

V letu 2014 sta bila samo dva sistema VIZ, v katerih se tretjina ali več učencev v splošnem višjem sekundarnem izobraževanju ni učila tujih jezikov (Združeno kraljestvo in Norveška). V nasprotju s tem je bil takšen delež neudeležbe v poklicnem višjem

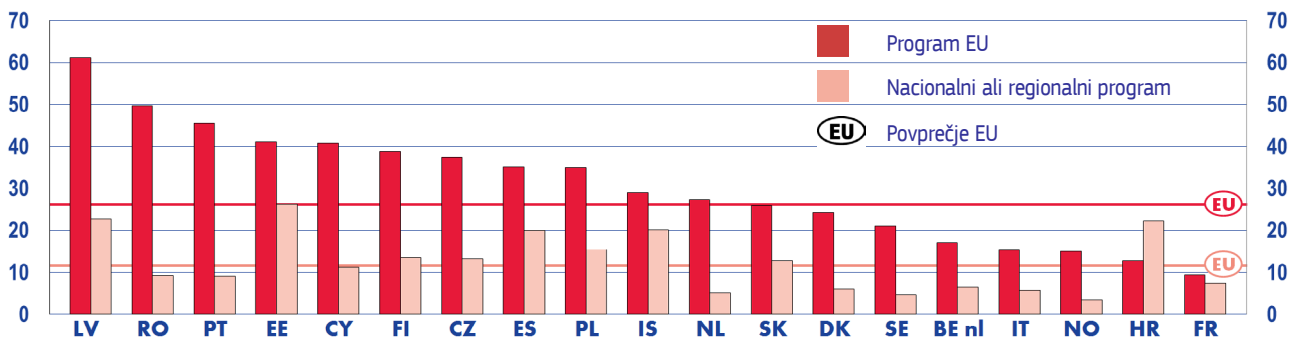
sekundarnem izobraževanju ugotovljen kar v sedmih sistemih VIZ (Belgija (francoska skupnost), Danska, Nemčija, Grčija, Španija, Islandija in Norveška).

Več kot polovica vseh učiteljev tujih jezikov je potovala v tujino z namenom profesionalnega razvoja

V raziskavi TALIS 2013 je 56,9 odstotka učiteljev (prvega tujega jezika) v nižjem sekundarnem izobraževanju poročalo, da so z namenom profesionalnega razvoja potovali v tujino že med začetnim izobraževanjem ali pozneje med službovanjem. To je višji odstotek kot pri učiteljih drugih predmetov, saj je teh potovalo v tujino samo 19,6 odstotka. Financiranje in težave z nadomeščanjem so

lahko vzrok za slabo mobilnost. Sredstva EU so glavni vir finančne podpore za učitelje tujih jezikov, ki potujejo iz takšnih razlogov. V letu 2013 je 26,1 odstotka učiteljev tujih jezikov, ki so potovali v tujino v okviru stalnega profesionalnega razvoja, prejel sredstva iz evropskega programa, kot je Erasmus+. Samo 11,5 odstotka učiteljev je potovalo s podporo nacionalnih ali regionalnih programov.

Delež učiteljev modernih jezikov v nižjem sekundarnem izobraževanju, ki so odšli v tujino v okviru profesionalnega razvoja in nacionalnega programa mobilnosti, 2013

Večina evropskih držav nudi pomoč novo prispelim učencem migrantom pri učenju jezika

Določiti primerne oblike pomoči in podpore, ki jo potrebujejo novo prispeli učenci migranti, ko se vključijo v izobraževalni sistem, je pomemben prvi korak pri obravnavanju njihovih potreb. Trenutno v približno tretjini evropskih državah obstajajo centralna priporočila o preverjanju znanja učnega jezika novo prispelih učencev, medtem ko o tem v preostalih evropskih državah odločajo šole avtonomno in lahko zavodi določijo svoje lastne postopke preverjanja in ocenjevanja.

En od podpornih ukrepov za novo prispelle učence je ločen intenzivni pouk jezika, pri katerem učence pripravijo na hitro vključitev v redni pouk. Takšen

pripravljalni pouk je na voljo v manj kot polovici evropskih držav. Večina držav se je odločila, da vključi novo prispelle učence migrante neposredno v redne razrede (v razred, ki ustreza njihovi starosti) ter jim zagotovijo dodatno jezikovno pomoč po potrebi.

Skoraj vse države učencem migrantom zagotovijo dodaten pouk jezika in več kot tretjina evropskih sistemov VIZ zagotavlja individualizirano poučevanje ali individualni program.

Celotno poročilo Key Data on Teaching Languages at School in Europe 2017 Edition

je objavljeno v angleščini na spletni strani Eurydice: <http://ec.europa.eu/eurydice>